

Sygn. akt III KZ 27/14

## POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński

w sprawie S. S.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 10 czerwca 2014 r.

zażalenia S. S. na zarządzenie Zastępcy Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego z dnia 6 lutego 2014 r., o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania

na podstawie art. 113 § 1 k.p.w. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. i art. 530 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

zaskarżone zarządzenie utrzymać w mocy.

## UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem odmówiono przyjęcia osobistego wniosku S. S. o wznowienie postępowania w sprawie Sądu Rejonowego w O. VII Zamiejskowy Wydział Karny w M., sygn. ... 16/10, zakończonego wyrokiem Sądu Okręgowego w E. z dnia 31 sierpnia 2010 r., sygn. akt ... 50/10, utrzymującym w mocy wyrok Sądu I instancji, ponieważ wnioskodawca wezwany do usunięcia braku formalnego pisma poprzez jego sporządzenie i podpisanie przez adwokata nie zastosował się do wezwania.

Na powyższe zarządzenie S. S. złożył zażalenie, w którym powołując się na orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 października 2013 r., sygn. K 30/11

(OTK-A 2013/7/98, Dz.U.2013/1262) stwierdzające, że art. 81 § 1 k.p.k. w zakresie, w jakim nie przewiduje sądowej kontroli zarządzenia prezesa sądu o odmowie wyznaczenia obrońcy z urzędu dla oskarżonego, który złożył wniosek w trybie art. 78 § 1 k.p.k., oraz art. 78 § 2 k.p.k. w zakresie, w jakim nie przewiduje zaskarżenia postanowienia sądu o cofnięciu wyznaczenia obrońcy z urzędu, jest niezgodny z art. 42 ust. 2 w związku z art. 45 ust. 1 i z art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W kontekście tego orzeczenia skarżący podkreślił, że nie tylko nie miał możliwości zmiany obrońcy z urzędu, który się z nim nie kontaktował, ale zignorowano jego wniosek o wyznaczenie kolejnego obrońcy, albowiem poprzedni zaniedbał swoje obowiązki, a mimo tego otrzymał wynagrodzenie za złożoną opinię. Nadto podniósł zarzut stronnictwa niektórych sędziów, w tym także sędziów Sądu Apelacyjnego, którzy wykonywali czynności procesowe w postępowaniu wznowieniowym i na poparcie swoje stanowiska przywołał szereg orzeczeń Sądu Najwyższego i Sądów Apelacyjnych dotyczących interpretacji art. 41 k.p.k., jak też orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego odnoszące się do art. 49 k.p.c. W swoim zażaleniu skarżący nie sformułował wniosku odwoławczego, jednak analizując jego intencję należy wnioskować, że postulował on o uchylenie zaskarżonego zarządzenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie. Prawidłowość czynności procesowych dokonanych przez Sąd Apelacyjny, po wydaniu w tej sprawie przez Sąd Najwyższy postanowienia z dnia 9 lipca 2013 r., sygn. akt III KZ 38/13, nie budzi zastrzeżeń.

Analizując ich przebieg trzeba stwierdzić, że zarządzeniem z dnia 3 października 2013 r. Z-ca przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego wyznaczyła skazanemu obrońcę z urzędu w osobie adw. M. L. w celu sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania albo poinformowaniu o braku podstaw do złożenia takiego wniosku (k.18). Wbrew stanowisku skarżącego wyznaczony adwokat, dokonując czynności w trybie art. 84 § 3 k.p.k., zapoznał się z aktami sprawy (k.20, 23), a w dniu 29 października 2013 r. przesłał do Sądu Apelacyjnego sporządzoną przez siebie opinię o braku podstaw do złożenia wniosku o wznowienie postępowania (k. 590- 591). Należy podkreślić, że sprawa

Sądu Rejonowego w O. VII Zamiejskowy Wydział Karny w M., sygn. akt ... 16/10, o wykroczenie z art. 90 k.w. nie należała do skomplikowanych i obszernych. W związku z tym nie wymagała przeprowadzenia kwerendy akt oraz analizy podstaw wznowieniowych zawartych w art. 540 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.p.w. na poziomie szczególności wyższej od tej, którą zaprezentował obrońca. Fakt, że takie czynności adwokat podjął wynika wprost z treści opinii, w której jednoznacznie wskazał, że swoje wnioski sformułował na podstawie analizy akt sprawy ... 16/10 oraz licznych pism skazanego (k.23-24). Natomiast twierdzenie skarżącego, że obrońca z urzędu nie skontaktował się z nim w tej sprawie, *a priori* nie może deprecjonować przedmiotowej opinii, albowiem to przede wszystkim od obrońcy wykonującego czynności w trybie art. 84 § 3 k.p.k. zależy czy taki bezpośredni kontakt jest potrzebny do rzetelnego wykonania zleconych mu przez sąd obowiązków procesowych.

W ten sposób został w tej sprawie zrealizowany wymóg rzetelnego procesu, bowiem obrońca zajmując stanowisko w przedmiocie ewentualnych podstaw wznowieniowych, bądź stwierdzając ich brak, ma pozycję autonomiczną i nie musi wyrażać w tym zakresie poglądów zbieżnych z reprezentowaną przez niego stroną, zaś sąd w takiej sytuacji nie jest obowiązany wyznaczać kolejnych obrońców z urzędu, aż do uzyskania przez wnioskodawcę oczekiwanego przez niego efektu (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 27 sierpnia 2008 r., IV KZ 52/08, R-OSNKW z 2008 r., poz. 1711; z dnia 17 września 2008 r., III KZ 92/08, R-OSNKW z 2008 r., poz. 1872).

Dlatego też słusznie Przewodniczący Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego wezwał wnioskodawcę w trybie art. 113 § 1 k.p.w. w zw. z art. 120 k.p.k. i art. 545 § 2 k.p.k. do usunięcia w terminie 7 dni braku formalnego jego wniosku w przedmiocie wznowienia postępowania, poprzez złożenie wniosku o wznowienie sporządzonego i podpisanego przez adwokata (k.25), skoro wniosek o wznowienie postępowania sporządzony z naruszeniem przymusu adwokacko - radcowskiego jest prawnie bezskuteczny, zaś Sąd Apelacyjny trafnie postanowieniem z dnia 26 listopada 2013 r. nie uwzględnił wniosku S. S. o wyznaczenie mu kolejnego obrońcy z urzędu (k. 45). Nie można również uznać, aby Sąd ten odmawiając rozpoznania zażalenia S. S. na powyższe postanowienie

naruszył jego prawo do zaskarżenia tego rodzaju postanowień. Należy podkreślić, że przywołany wyżej wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 października 2013 r., sygn. K 30/11, ma charakter zakresowy i odnosi się wyłącznie do analizy przesłanek wskazanych w art. 78 i 81 k.p.k., które dotyczą procedury przyznawania obrońcy z urzędu z uwagi na ubóstwo w sprawach o przestępstwa, natomiast Trybunał nie wypowiadał się co do obowiązujących w tym przedmiocie nieco odmiennych regulacji w sprawach o wykroczenia, a w szczególności art. 22 k.p.w., który wyznaczenie obrońcy z urzędu uzależnia nie tylko od ubóstwa wnioskodawcy, ale także od spełnienia przesłanki dobra wymiaru sprawiedliwości. Nadto przepisy wykroczeniowe nie recypują art. 81 k.p.k., ponieważ w tym zakresie mają własną regulację - art. 23 k.p.w. Analiza treści wskazanego wyroku Trybunału Konstytucyjnego pozwala także twierdzić, że niemożność zaskarżenia decyzji o odmowie wyznaczenia adwokata w postępowaniu wznowieniowym nie wynika z braku stosownego zapisu w treści art. 81 § 1 k.p.k., ale lokuje się w obszarze postępowania toczącego się po uprawomocnieniu wyroku wydanego w postępowaniu karnym i nie ma żadnych normatywnych racji aby uznać zaskarżalność tego rodzaju decyzji, po tym jak zapadło już prawomocne orzeczenie rozstrzygające o odpowiedzialności karnej za przestępstwo, czy też odpowiedzialności za wykroczenie (podobnie niepublikowane postanowienie SN z dnia 11 marca 2014 r., V KZ 7/14, dot. postępowania kasacyjnego).

Odnosząc się do kolejnych zarzutów zażalenia należy zaakcentować, że argumentacja skarżącego dotycząca stronniczości niektórych sędziów nie odnosi się do sędzi, która wydała zaskarżone zarządzenie, a zatem nie wymaga szerszej odpowiedzi. Na marginesie trzeba jedynie wskazać, że poza dowolnymi twierdzeniami skarżącego w sposób przekonujący nie wykazał on stronniczości, któregośkolwiek z sędziów wykonujących czynności w analizowanym postępowaniu wznowieniowym.

Reasumując, należy zgodzić się z ustaleniem zawartym w zaskarżonym zarządzeniu, że pomimo stosownego wezwania do uzupełnienia braku formalnego pisma w postaci dołączenia wniosku sporządzonego i podpisanego przez adwokata, wnioskodawca nie usunął tego braku w terminie siedmiodniowym określonym w art. 38 § 1 k.p.w., w zw. z art. 120 § 1 k.p.k., który wbrew

oczekiwaniom skarżącego (k.59) nie może zostać skrócony lub przedłużony decyzją organu procesowego. Dlatego też Z-ca Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego słusznie odmówiła przyjęcia osobistego wniosku o wznowienie złożonego przez S. S. i takie postąpienie znajduje oparcie w dyspozycji art. 113 § 1 k.p.w. w zw. z 545 § 1 k.p.k. i art. 530 § 2 k.p.k.

Z tych względów zaskarżone zarządzenie należało utrzymać w mocy.